

Dosarul nr. 2r-472/23
2-22104749-01-2r-02112023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud: T. Vasilică)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Pahopol, R. Pulbere, A. Malii)

DECIZIE

03 aprilie 2024

mun. Chișinău

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi

examinând recursul declarat de către avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” împotriva lui Mihail Nedaiborșci, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și Igor Tuceac cu privire la efectuarea rectificării înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile,

împotriva încheierii din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Tatarciuc Ghenadie în interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru,

c o n s t a t ă :

La 20 iulie 2022, IP „Agenția Servicii Publice” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Mihail Nedaiborșci, intervenienți accesorii Consiliul mun. Chișinău și Primăria mun. Chișinău cu privire la efectuarea rectificării înscrisurilor din Registrul bunurilor imobil.

Prin încheierea protocolară din 01 februarie 2023, s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu, registratorul Igor Tuceac (f.d. 25).

Prin hotărârea din 24 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de IP „Agenția Servicii Publice”. S-a dispus rectificarea prin radiere a înregistrării dreptului de proprietate după Mihail Nedaiborșci asupra construcției (garajului) din str. XXXXX XXX nr.XX, mun. XXXXX cu nr. cadastral XXXXXXXXXX (f.d.40).

Prin hotărârea suplimentară din 26 iunie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, în conformitate cu prevederile art.98 alin.(1), art.250 din Codul de procedură civilă, s-a încasat de la Mihail Nedaiborșci în beneficiul Statului taxa de stat în mărime de 100 de lei (f.d.42/43)

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 iunie 2023, avocatul Ghenadie Tatarciuc, acționând în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci a depus cerere de apel nemotivată, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău,

sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a acțiunii.

Prin încheierea 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în mărime de 202 (două sute doi) lei și 50 bani.

La 15 septembrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, avocatul Tatarciuc Ghenadie, acționând în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci a prezentat cererea de apel motivată și dovada achitării taxei de stat în sumă de 75,00 de lei.

Prin încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru. S-a remis către avocatul Ghenadie Tatarciuc care acționează în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.66/72).

La 13 octombrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău (conform nr.de intrare 10147 din 13 octombrie 2023), avocatul Ghenadie Tatarciuc, acționând în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, a declarat recurs împotriva încheierii din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului, a reiterat că nu este de acord cu concluzia instanței de apel și o consideră incorectă și superficială, deoarece în fapt, IP „Agenția Servicii Publice” a înaintat acțiune civilă cu o singură pretenție și anume: a dispune rectificarea înscrierilor din Registrul bunurilor imobile, prin radierea înregistrării greșite a construcției cu nr. cadastral 1010020946501, precum și a dreptului de proprietate a lui Nedaiborșci Mihail asupra acestuia.

Însă, instanța de apel la etapa examinării chestiunii privind repunerea pe rol a cererii de apel eronat a interpretat prevederile art.3 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, și eronat a impus reclamantul la achitarea taxei de stat pentru examinarea unei acțiuni cu pretenție patrimonială.

La 02 noiembrie 2023, Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei terestre, cât și prin intermediul poștei electronice, a expediat în adresa intimă, cât și intervenienților accesorii, copia recursului, pentru cunoștință, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, cât și extrasul din poșta electronică anexate la materialele dosarului (f.d. 80/81).

Până la examinarea recursului, intimata cât și intervenienților accesorii nu și-au valorificat drepturile sale procedurale și nu au depus referințe la recursul declarat de către avocatul Ghenadie Tatarciuc în interesele lui Mihail Nedaiborșci.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, instanța de apel a pronunțat încheierea contestată la 21 septembrie 2023, iar prin intermediul poștei electronice, la 29 septembrie 2023 a fost expediată pentru cunoștință avocatului Ghenadie Tatarciuc, care acționează în

numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, fapt confirmat prin extrasul din poșta electronică anexat la materialele cauzei (f.d.73).

Prin urmare, recursul declarat la 13 octombrie 2023, de către avocatul Ghenadie Tatarciuc în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva încheierii din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, este în termen.

Examinând recursul declarat, prin prisma argumentelor invocate de recurent și a materialelor din dosar, coroborate cu normele de drept pertinente speței, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l respinge și a menține încheierea Curții de Apel Chișinău, din motivele ce succed.

În conformitate cu art. 427 lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

Conform art. 428 alin. (1) din Codul de procedură civilă, decizia instanței de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămâne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanței la data emiterii.

Din materialele cauzei rezultă că, nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 22 iunie 2023, avocatul Ghenadie Tatarciuc, acționând în interesele lui Mihail Nedaiborșci a declarat cerere de apel împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi decizii de respingere integrală a pretențiilor.

În conformitate cu art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu platan taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d) și e) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

Conform art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Prin încheierea 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel nemotivată depusă de avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru. S-a acordat apelantului un termen de 10 zile de la recepționarea prezentei încheieri pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și achitarea taxei de stat în mărime de 202,50 (două sute doi, 50) lei.

La 15 septembrie 2023, prin intermediul Direcției de evidență și documentare procesuală a Curții de Apel Chișinău, avocatul Tatarciuc Ghenadie acționând în interesele lui Mihail Nedaiborșci a depus cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, la care a anexat dovada de plată a taxei de stat în cuantum de 75,00 de lei

Prin încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătorei Chișinău,

sediul Centru. S-a remis către avocatul Ghenadie Tatarciuc, care acționează în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci cererea de apel cu toate documentele anexate (f.d.66/72).

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) - (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

În conformitate cu art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Potrivit normei date de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătorească. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege.

Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

În conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Pornind de la prevederile normelor de drept menționate și reieșind din actele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că, instanța de apel corect a restituit cererea de apel declarată de avocatul Ghenadie Tatarciuc, care acționează în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, or, apelantul nu s-a conformat dispozițiilor încheierii din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău și nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat în mărime de 202, 50 de lei, achitând în acest sens doar 75,00 de lei, potrivit ordinului de încasarea numerarului N.17519267 din 15 septembrie 2023, eliberat de BC „MAIB” SA, sucursala „Petru Movilă” (f.d.67).

Prin urmare, odată ce avocatul Ghenadie Tatarciuc, care acționează în interesele lui Mihail Nedaiborșci, a recepționat încheierea din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, încă, la data de 06 septembrie 2023, urma să se folosească cu bună-credință de drepturile sale procedurale și să depună diligența pentru a prezenta dovada de

achitare a taxei de stat în mărime de 202,50 de lei, prin intermediul secretariatului Curții de Apel Chișinău, mun. Chișinău, str. Teilor, nr.4, până la expirarea termenului-limită stabilit de instanță, și anume până la 18 septembrie 2023, inclusiv.

Or, în conformitate cu art. 75 alin. (4) din Codul de procedură civilă, actele procedurale efectuate de reprezentant în limitele împuternicirilor sale sunt obligatorii pentru persoana reprezentată în măsura în care ele ar fi fost efectuate de ea însăși. Culpă reprezentantului este echivalentă culpei părții.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că, avocatul Ghenadie Tatarciuc, care acționează în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci avea obligația și a dispus de suficient timp pentru a întreprinde toate măsurile în vederea executării indicațiilor stabilite în încheierea instanței de apel din 29 august 2023, prin care nu s-a dat curs cererii de apel.

Respectiv, avea obligația de a întreprinde toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (Cauza Van Harn vs Germania nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt ignorat de acesta.

Or, în conformitate cu art. 56 alin. (3) și 61 alin. (1) din Codul de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă. Participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că, partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să se intereseze despre dosarul care se află pe rolul instanței și să respecte termenele prevăzute de lege.

În asemenea împrejurări se constată drept temeinică soluția instanței de apel cu privire la restituirea cererii de apel, deoarece în termenul stabilit apelantul nu a prezentat dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 202,50 de lei, fapt ce atrage consecințele dispozițiilor art. 369 alin. (1), lit. a) din Codul de procedură civilă.

Cu referire la argumentul invocat de avocatul Ghenadie Tatarciuc, care acționează în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, precum că, instanța de apel la etapa examinării chestiunii privind punerea pe rol a cererii de apel eronat a interpretat prevederile art.3 din Legea taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, și prin încheierea din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, a impus reclamantul la achitarea taxei de stat pentru examinarea unei acțiuni cu pretenție patrimonială, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, argumentul invocat în cererea de recurs nu poate fi acceptat de către instanța de recurs în vederea casării actului judecătoresc contestat.

Or, încheierea fără curs din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, nu a fost contestată odată cu fondul, la caz, concomitent cu încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a restituit cererea de apel declarată de avocatul Tatarciuc Ghenadie, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci, împotriva hotărârii din 24 mai 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, din motivul că nu au fost îndeplinite în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 29 august 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în conformitate cu prevederile art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Din considerentele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci și de a menține încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu articolele 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de către avocatul Ghenadie Tatarciuc, în numele și interesele lui Mihail Nedaiborșci.

Se menține încheierea din 21 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, emisă în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Instituția Publică „Agenția Servicii Publice” împotriva lui Mihail Nedaiborșci, intervenienți accesorii Consiliul municipal Chișinău, Primăria municipiului Chișinău și Igor Tuceac cu privire la efectuarea rectificării înscrisurilor din Registrul bunurilor imobile.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Oxana Parfeni

Mariana Ursachi